

SAYI : 2019/3021-S.4314
BAŞVURU NO : 2018/17389
KARAR TARİHİ : 14/05/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın ders muafiyeti talepleri hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 22/12/2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran ... başvurusunda özetle; 2017 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programından mezun olduğunu, 2018 yılında İnönü Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programını kazandığını, 2018 Eylül ayında bazı derslerden muaf tutulmak için talepte bulunduğunu, dilekçesinin birçok hata bulunarak Dekanlıktan döndüğünü, Bölümün tüm işlemleri tamamlayıp muaf dersleri otomasyona işlemesinin 20/12/2018 tarihini bulduğunu, Güz döneminde alacakları diğer derslerin de yine bu tarihte yani final sınavlarına iki hafta kala otomasyona geçildiğini, 18/12/2018 tarihinde muaf tutulmayan 4 ders için muafiyet talebi içeren bir dilekçe daha yazdığını, bu dilekçeye verilen cevabın 21/12/2018'de tarafına ulaştığını, muaf olmayı talep ettiği derslerden "Drama" ve "Psikoloji" derslerinden geçtiğimiz yıllarda kendisi ile aynı durumda olan kişilerin muaf tutulduğu örnekler olduğunu belirterek "Drama", "Psikoloji", "Özel Öğretim Yöntemleri I" ve "Okul Deneyimi" derslerinin her iki bölümün de ders içeriklerine bakılarak muaf edilmesini talep etmiştir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu uyuşmazlığa ilişkin Kurumumuzun 16/01/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi ve belge yazımıza cevaben gönderilen İnönü Üniversitesi Rektörlüğü'nün 21/02/2019 tarihli ve ... sayılı cevabı yazısında;

2.1. Başvuranın 2018-2019 Eğitim Öğretim yılı güz yarıyılı başında, daha önce mezun olduğu bölümlerden aldığı transkriptiyle muaf olmak istediği dersleri belirttiği dilekçesiyle Temel Eğitim Bölüm Başkanlığına başvuruda bulunduğu, başvurusunun bölüm tarafından oluşturulan muafiyet komisyonunca incelenerek İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesine uygun biçimde muafiyetinin yapıldığı,

2.2. İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi'nde "*Madde 5 (1) Muafiyet talep edilecek tüm dersler için başvurular, öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırdığı ilk yarıyıld/yılda, derslerin başlamasından itibaren ilk iki hafta içerisinde, Fakülte/yüksek okullarda Bölüm Başkanlıklarına, Meslek Yüksekokullarında Yüksekokul Sekreterliğine yapılır. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.*" ifadesinin yer aldığını, bu nedenle başvuranın ilk iki hafta içinde yapmış olduğu başvurusunun kabul edildiği ve değerlendirildiği,

90 AKTS'lik ders muafiyetinin yapıldığı, ancak başvuranın 18/12/2018 tarihinde Drama, Psikoloji, Özel Öğretim Yöntemleri I ve Okul Deneyimi derslerinden de muaf olmak istediğine dair Temel Eğitim Bölümü Başkanlığı'na yaptığı ikinci başvurusunun da incelendiği ve reddedilme gerekçesiyle beraber başvurana bilgi verildiği,

2.3. Başvuranın muafiyet taleplerinin İnönü Üniversitesi'nin 26/02/2018 tarih ve 2018/2-2 sayılı Senato Kararıyla yeniden düzenlenen İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesinde yer alan maddeler doğrultusunda Okul öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalında oluşturulan muafiyet komisyonunca değerlendirildiği, değerlendirmeler sonucunda başvuranın talep ettiği bazı derslerden muafiyetinin yapıldığı, ancak bazı derslerden muaf edilmediği, muafiyetine ilişkin her belgenin altında muafiyet komisyonunun onayına yer verildiği,

2.4. Başvuranın öğrencilik hakları göz önünde bulundurularak, herhangi bir mağduriyet yaşamaması için, devam edeceği derslerin dönem başında belirlendiği ve başvuranın alması gereken derslerin sözlü olarak kendisine bildirildiği, başvuranın derslerine devam ettiği, muaf olduğu derslerin 20/12/2018 tarihinden çok daha önce kendisine sözel olarak bildirildiği, başvuranın 20/12/2018 tarihinde muaf derslerin otomasyona girilmesini beklemeden kendisine yapılan bildirim (18/12/2018) tarihinde tekrar muaf olamadığı bilgisini aldığı 4 ders için muafiyet talebinde bulunduğu,

2.5. Başvuranın Ders Muafiyet Raporu oluşturulurken İnönü Üniversitesi'nin 26/02/2018 tarih ve 2018/2-2 sayılı senato kararıyla yeniden düzenlenen İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi "Muafiyet İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin içeriğinde yer alan ifadeler göz önünde bulundurularak değerlendirildiği, bu rapor incelendiğinde başvuranın toplamda 90 AKTS'lik dersten muaf olduğunun görülmekte olduğu, muaf edildiği derslerin çoğunlukla Eğitim Fakültelerindeki tüm bölümlerde okutulan Meslek Bilgisi (MB) kodlu dersler olduğu veya içerik yönünden Okul Öncesi Öğretmenliği Programı'nda yer alan derslerle benzerlik gösteren dersler olduğunun açıkça görülmekte olduğu,

2.6. Başvuranın 18/12/2018 tarihinde tekrar muafiyet talebinde bulunduğu Drama, Psikoloji, Özel Öğretim Yöntemleri I ve Okul Deneyimi derslerine ilişkin muafiyet talebinin incelendiği; her iki programın derslerinin içeriklerinin karşılaştırıldığı, İnönü Üniversitesi'nin 26/02/2018 tarih ve 2018/2-2 sayılı senato kararıyla yeniden düzenlenen İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi 6. Madde 2. fıkrasında yer alan "... Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alınan ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması, içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir." ibaresi doğrultusunda Drama, Psikoloji, Özel öğretim Yöntemleri I ve Okul Deneyimi derslerinin branşa özgü içeriklere sahip olduğundan muafiyetinin yapılmadığı,

2.7. Ders içeriklerinden anlaşılacağı üzere başvuranın muaf olmak istediği derslerden sadece Drama ve Okul Deneyimi derslerinin içeriklerinin her iki bölümde de aynı olduğu, ancak Drama dersi alan kodlu bir ders olup içeriğinin son kısmından da anlaşılacağı üzere "...uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi" ifadesi dersin alana özgü planlamaları da içerdiğini göstermekte olduğu, bu nedenle her ikisi farklı birer disiplin olan Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliği'nde derslerin içeriklerinin alana özgü olduğu, bu gerekçeyle başvuranın Drama dersinden muafiyetinin uygun görülmediği,

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

2.8. Bunun yanında Okul Deneyimi dersinde öğretmen adaylarının gözlem yapmak amacıyla gittikleri kurumların birbirinden farklı yapılara ve işleyiş biçimlerine sahip olduğu, ayrıca öğretmenlik yapacakları yaş gruplarının da gelişim özellikleri açısından farklılaştığı, bir okul öncesi eğitim kurumunu hiç görmeyen, kurumu gözlemlemeyen, kurumda neler yaşandığının farkındalığına sahip olmayan bir okul öncesi öğretmen adayının alana yönelik diğer dersleri anlaması ve kuramsal bilgileri anlamlandırmasının zorlaşacağı ve nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda eksik kazanımlı öğretmenlerin yetiştirilmesine neden olacağı, bu nedenle bir öğretmen adayı olan başvuranın Okul Deneyimi dersini alması gerektiği,

2.9. Ders içeriklerine bakıldığında, Psikoloji ve Özel öğretim Yöntemleri I derslerinin içeriklerinin her iki bölümde de farklı içeriklere sahip olduğu, bu nedenle İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi 6. Madde 2. Fıkra'da yer alan "... Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alman ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması, içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir." ibaresi gereğince muaf edilmediği, çünkü her iki alanın ayrı birer disiplin olduğu ve ayrı içeriklere sahip olduğu,

2.11. Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK), 2018 yılı itibarıyla tüm üniversitelerde Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının içeriklerini değiştirdiği ve 2018 Eylül ayından itibaren uygulamaya koyduğu, bu nedenle 2018 yılı Eylül ayında Üniversiteye kayıt yaptıran ve daha önce bir üniversiteden mezun olan öğrencilerin intibakının nasıl yapılacağına karar verilemeden eğitim öğretim sürecinin başladığı ve karşılaşılan sorunların bu süreçte çözülmeye çalışıldığı, sorunların çözümünde İnönü Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ile İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin birlikte çalıştığı, bu sürecin gerek muafiyet talebinde bulunan öğrenci sayısının çok olması, gerekse karşılaşılan sorunların fazla olması nedeniyle istemeden zamana yayıldığı, ancak öğrencilerin mağdur olmamaları için almaları gereken dersler kendilerine bildirildiği ve derslerine devam etmelerinin de sağlandığı,

2.12. Öğrencinin başvurusunda belirttiği isimlerden bazılarının 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Okul Öncesi Öğretmenliğine kayıt yaptıran öğrenciler olduğu, bu öğrencilerin ders muafiyetlerinin önceki yılda yapılmış uygulamalar olduğu, bu dönemlerde yapılmış eksiklikler varsa bunların bundan sonra da devam etmesinin doğru olmayacağı kanaatine varıldığı, ayrıca İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesinde "madde 5 (i) Muafiyet talep edilecek tüm dersler için başvurular, öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırdığı ilk yarıyıl/ yılda, derslerin başlamasından itibaren ilk iki hafta içerisinde, Fakülte/yüksekokullarda Bölüm Başkanlıklarına, Meslek Yüksekokullarında Yüksekokul Sekreterliğine yapılır. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez." ifadesine dayanarak ikinci bir muafiyet yapılmasının uygun olmayacağı,

2.13. Sonuç olarak başvuranın muaf olmak istediği derslerden sadece Drama ve Okul Deneyimi derslerinin içerikleri her iki bölümde aynı gibi görünse de derslerin alana özgü içeriklere sahip olduğu, Drama dersinin alan kodlu bir ders olup içeriğinin son kısmından da anlaşılacağı üzere "...uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi" ifadesinin dersin alana özgü planlamaları da içerdiğini göstermekte olduğu, bu nedenle her ikisi farklı birer disiplin olan Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde derslerin içeriklerinin alana özgü olduğu, bunun yanında Okul Deneyimi dersinde öğretmen adaylarının gözlem yapmak amacıyla gittikleri kurumların birbirinden farklı yapılara ve işleyiş biçimlerine sahip olduğu, ayrıca öğretmenlik yapacakları yaş grupları da gelişim özellikleri açısından farklılaştığı, bir okul öncesi eğitim kurumunu hiç görmeyen,

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

kurumu gözlemlemeyen, kurumda neler yaşandığının farkındalığına sahip olmayan bir okul öncesi öğretmen adayının alana yönelik diğer dersleri anlaması ve kuramsal bilgileri anlamlandırmasının zorlaşacağı ve nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda eksik kazanımlı öğretmenlerin yetiştirilmesine neden olacağı, bu nedenle öğretmen adayının Okul Deneyimi ve Drama derslerinden muafiyetinin uygun görülmediği, Psikoloji ve Özel Öğretim Yöntemleri I derslerinin içeriklerinin her iki bölümde de farklı içeriklere sahip olduğu, bu nedenle İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi 6. Madde 2. fıkrada yer alan "... Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alınan ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması,içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir." ibaresi gereğince muaf edilmesinin uygun görülmediği, hususlarının açıklandığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.” hükmü yer almaktadır.

3.1. Anayasanın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42 nci maddesinde; “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir...” hükmü yer almaktadır.

3.2. Anayasanın “Yükseköğretim kurumları” başlıklı 130 uncu maddesinde; “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve **bilimsel özerkliğe** sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur...” hükmü yer almaktadır.

4. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü yer almaktadır.

5. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ;

5.1.“Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; Üniversite, “**Bilimsel özerkliğe** ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.” olarak tanımlanmıştır.

5.2. Kanunun 14 üncü maddesinde; Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak; Rektörün onayından sonra Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak; Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak; Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak, Senatonun görevleri arasında sayılmıştır.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

5.3. Kanunun “Fakülte Yönetim Kurulu” başlıklı 18 inci maddesinin b/(5) bendinde; “Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek” Fakülte Yönetim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

5.4. Kanunun 4 üncü maddesinde; “a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim - öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir.” hükmü yer almaktadır.

6. İnönü Üniversitesinin 30/10/2013 tarihli ve 208806 Resmi Gazete sayılı Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin;

6.1. “Ders muafiyeti” kenar başlıklı 31 inci maddesinde; “(1) Fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarına ilk kez kayıt yaptıran öğrenci, ilk iki hafta içinde, daha önceden diğer yükseköğretim kurumlarından almış ve başarmış olduğu tüm dersler için mezuniyetinden veya ayrılış tarihinden itibaren, üzerinden üç yıl geçmemiş olmak koşuluyla muafiyet talebinde bulunabilir. (2) İlgili birimin yönetim kurulu, akademik takvimde belirlenen ders ekle-sil tarihine kadar öğrencinin muafiyetine karar verir. (3) Muafiyeti istenen dersin değerlendirmesi; öğrenme çıktıları öncelikli olmakla birlikte, kredi/saat değeri, içeriği ve gerektiğinde dersin ön lisans veya lisans programında alındığı dikkate alınarak, birim yönetim kurullarınca yapılır. (4) Dersin notu değerlendirmede ölçü olarak kullanılmaz, öğrencinin dersi aldığı kurum tarafından başarılı kabul edilmesi ve bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirlenen harf notlarından en az CC harf notu veya karşılığı olması gerekir. Şartlı başarılı olunan derslerde muafiyet talebi değerlendirmeye alınmaz. (5) İlgili kurumda alınan notun harf notu değeri, Üniversite harf not sistemine dönüştürülür. Bu harf notu Üniversite otomasyon sistemine girilir. Harf notunun puan aralığının aritmetik ortalaması var ise bu not da otomasyon sistemine kaydedilir.(6) Dikey geçiş ile kayıt yaptıran öğrencilerin muafiyetleri, kayıt yaptırdıkları lisans programının birinci ve ikinci sınıfında yer alan eş değer derslerden yapılır. Üçüncü ve dördüncü sınıf müfredatında yer alan derslerden muafiyet işlemi yapılmaz. (7) Ders muafiyetinde bulunan ve bu talebi ilgili yönetim kurulunca uygun görülen öğrenciler, öğrenime başladıkları ilk yarıyıl/yılda, kayıtlı bulunduğu programdaki dersleri, muaf sayıldığı dersler hariç, alt sınıflarda hiç almadığı dersleri öncelikle almak kaydı ile üst yarıyıl/yıldaki dersleri alabilirler. Bu derslerin toplam kredisi 30 AKTS’yi geçemez.(8) Ders muafiyeti nedeniyle, kayıt yılı itibariyle üst yarıyıl/yılda, bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin hükümleri kapsamında ders alan öğrenciler, sorumlu oldukları eğitim-öğretim programını başarı ile tamamladıkları takdirde, öğrenim süresinin dolmasını beklemeden mezun olabilirler.” hükmü yer almaktadır.

7. İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi’nin;

7.1. “Muafiyet /İntibak Başvurusu” kenar başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) Muafiyet talep edilecek tüm dersler için başvurular, öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırdığı ilk yarıyıl/yılda, derslerin başlamasından itibaren ilk iki hafta içerisinde, Fakülte/Yüksekokullarda Bölüm Başkanlıklarına, Meslek Yüksekokullarında Yüksekokul Sekreterliğine yapılır. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.(2) İleriki yarıyıl/yıllarda sadece eğitim-öğretim programlarına sonradan konulacak derslere ilişkin muafiyet talepleri yapılabilir. Bunun dışında, muafiyet talebi ya da yapılmış olan intibak işlemlerinin iptaline veya değişikliğine yönelik istemde bulunulmaz...(4)Muafiyet başvurularının yapılmasında uygulanacak esaslar şunlardır;(a) Başvurular bu Yönerge ekinde

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

yer alan dilekçe formları kullanılır (Ek 1).(b) Muafiyet başvuru dilekçelerinde, daha önce bir yükseköğretim kurumunda alınarak başarılı olunan derslerin karşılığında muaf olmak istenen dersler açıkça belirtilir.(c) Başvuru dilekçesi ekine, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış (mühürlü, kaşeli ve imzalı) not belgesi (transkript) ve onaylı ders içeriklerinin eklenmesi zorunludur. Söz konusu belgelerin fotokopi, faks, onaysız veya eksik olması durumunda başvuru işleme alınmaz.”

7.2.“Muafiyet İşlemleri başlıklı 6 ncı maddesinde; “(1)YÖK tarafından denkliği tanınmayan yurtdışındaki üniversitelerden alınan dersler için muafiyet ve intibak işlemleri yapılmaz.(2) Muafiyet talebinde bulunulan ders/derslerin adının, eşdeğer sayılacak ders/derslerle aynı olması gerekmez. Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alınan ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması, içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir.(3) Öğretim planlarında eşdeğer sayılması istenen laboratuvar ve proje derslerinin bulunması halinde eşdeğer sayılacak dersin içeriğinin en az %80 aynı olması gerekir.(4) Muafiyeti istenen ders/derslerin zorunlu veya seçmeli olmasına bakılmaksızın ders içerik ve yerel kredi/haftalık ders saati yönünden değerlendirilir.(5) Eşdeğer olmayan programlardan kayıt yaptıran öğrencilerin staj derslerinden muafiyetleri söz konusu olduğunda öğrencinin yaptığı stajın içeriği ve süresinin kayıt olduğu programın staj içeriği ve süresi ile uygun olup olmamasına bakılır, eş değer olmayanlar muaf sayılmaz.(6) İçerikleri üniversitelere göre değişmeyen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil derslerini alıp başarı göstermiş öğrencilerin muafiyet işlemleri, kredi uyumuna bakılmaksızın yapılır. Yabancı Dil (İngilizce) hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayan ve muaf sayılan öğrencinin talebi halinde bu not 5’i dersi kapsamındaki İngilizce derslerine sayılır.(7) Muafiyet taleplerinde; birden fazla dersin bir derse eşdeğer sayılması durumunda bu derslerin kredisine göre ağırlıklı not ortalaması alınarak intibak yapılır. Bir dersin içeriğinin, birden fazla derse eşdeğer sayılması durumunda, ilgili dersin başarı notu eşdeğer derslerin tamamı için geçerli sayılır.(8) Muaf tutulan dersler için harfli not muafiyeti uygulanır ve derslerin başarı notları, Genel Not Ortalaması (GNO) hesabında değerlendirmeye alınır.(9) Öğrencinin daha önce öğrenim gördüğü kurumdan almış olduğu öğrenim durum belgesindeki (transkript) bir dersin harfli başarı notu hesaplanırken:a) Bir dersin eşdeğer sayılabilmesi ve o dersin muaf kabul edilebilmesi için ders notunun CC (4.00 üzerinden en az 2.00) olması gerekir.b) Diğer yükseköğretim kurumlarında alınan belgede sadece 100'lük sistemde alınan başarı notlar bulunuyorsa, bu notun, bu maddenin (f) bendinde yer alan Tablo-1 deki, 100’lük nota karşılık gelen harf notu, muafiyet /intibak formuna yazılır.c) Sadece harf notu varsa ve Üniversitede kullanılan harf notu sistemiyle aynı ise, intibak formuna bu harf notu yazılır.d) Sadece dörtlük notu bulunuyorsa bu notun, bu maddenin (f) bendinde yer alan Tablo-1 deki, dörtlük nota karşılık gelen harf notu, muafiyet /intibak formuna yazılır.e) Önceki öğrenim durum belgesinde başarı notu olarak “geçer”, “başarılı”, “yeterli”, “muaf” vb. terimler kullanılmışsa, başarı notu olarak “YT” harf notu kullanılır.”

7.3.“Muafiyet/İntibak raporlarının düzenlenmesi” kenar başlıklı 12 nci maddesinde; (1) Muafiyet/İntibak Raporlarının düzenlenmesinde tüm birimler, Yönerge ekinde yer alan ortak formlar kullanılır. (2) Muafiyet /İntibak Komisyonu, öğrencinin muaf olduğu derslerin toplamda İnönü Üniversitesinde kaç AKTS ‘ye karşı geldiğine bağlı olarak yalnızca ders muafiyet raporu veya intibak Raporu düzenler. (3) a) Ders muafiyet raporunda daha önce alınarak başarılı olunan derslerin kodu, adı ile Üniversitede bu dersler karşılığında muaf olunan derslerin kodu, adı, uyarlanmış harfli başarı notu ve AKTS Kredisi yer alır. b) İntibak

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

raporunda ise öğrencinin toplamda kaç AKTS karşılığında hangi yarıyıl/yıla intibak ettirileceği belirtilir ve ekinde her yarıyıl/yıl için ayrı olmak üzere düzenlenen çizelgelerde, daha önce alınarak başarılı olunan derslerin kodu, adı ile Üniversitede bu dersler karşılığında muaf olunan derslerin kodu, adı, uyarlanmış harfli başarı notu ve AKTS değeri yer alır. İlaveten, alınması gereken dersler ve AKTS karşılıkları her yarıyıl/yıl için listelenir.

7.4. “Muafiyet ve İntibak ile İlgili Genel Hususlar” kenar başlıklı 13 üncü maddesinde, “(1) Muafiyet başvuruları, ilgili bölüm/program Muafiyet ve İntibak Komisyonları tarafından akademik takvimde belirlenen ders ekle-sil süreci başlayıncaya kadar sonuçlandırılarak ilgili birim yönetim kurullarınca karara bağlanır. (2) Muafiyet talepleri, ilgili yönetim kurulu tarafından karara bağlanıncaya kadar öğrenciler, muafiyet talebinde buldukları derslere devam ederler. (3) Öğrenciler öncelikle alt yıl/yarıyıllardan muaf olamadıkları ya da daha önce almadıkları dersleri alırlar.(4) Öğrenci intibakının, birim yönetim kurulunda kararlaştırılmasından sonra, Akademik Takvimde yer alan Ders Ekleme-Silme süresi içerisinde, alması gereken dersleri, akademik danışmanlarının kontrolünde alırlar. (5) İntibak işlemlerinin, ilgili birimin Öğrenci İşleri Personeline iletilmesinden itibaren en geç 10 iş günü içinde, ilgili personel tarafından öğrencinin muaf sayıldığı dersler veri tabanına işlenir.”

7.5. “İtirazlar” kenar başlıklı 14 üncü maddesinde; “Muafiyet ve intibak işlemleri hakkındaki kararlara yönelik itirazlar, Birim Yönetim Kurulu kararını takip eden 5 (beş) iş günü içinde ilgili Birime yapılır.”

hükümlerine yer verildiği görülmüştür.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

8. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvurunun reddi gerektiği hususunda hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuranın 2017 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programından mezun olduğu, 2018 yılında İnönü Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programına yerleştiği ve bazı derslerden muaf tutulmak için talepte bulunduğu, muafiyet inceleme sürecinin final sınavlarına iki hafta kalana kadar sürdüğü, bir kısım derslerden muaf tutulduğu ancak “Drama” , “Psikoloji” “Özel Öğretim Yöntemleri 1”ve“Okul Deneyimi” derslerinden muaf tutulmadığı, muaf olmasını talep ettiği derslerden "Drama" ve "Psikoloji" derslerinden geçtiğimiz yıllarda kendisi ile aynı durumda olan kişilerin muaf tutulduğu örnekler olduğu açıklamalarıyla “Drama” , “Psikoloji” “Özel Öğretim Yöntemleri 1”ve“Okul Deneyimi” derslerinin her iki bölümünde ders içeriklerine bakılarak muaf edilmesini talep ettiği anlaşılmaktadır.

10. Başvuru konusu ile ilgili mevzuata bakıldığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 numaralı paragraflarda yer verilen hükümlerinde, üniversitelerin bilimsel özerkliğe sahip olduğu; yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretimle ilgili esasların üniversitelerce hazırlanacak yönetmelikte belirtileceği; üniversitenin eğitim-öğretim esasları hakkında karar alma, üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlama ve ilgili kurulların kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlama Senatonun görevleri arasında olduğu; öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-

öğretim ve sınavlar konusunda karar verme yetkisinin yükseköğretim kurumlarının ilgili yönetim kurullarına verildiği hükme bağlanmıştır.

11.Yükseköğretim Kanununun ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanan İnönü Üniversitesinin 30/10/2013 tarihli Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin; “Ders muafiyeti” kenar başlıklı 31 inci maddesinde; “(1) Fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarına ilk kez kayıt yaptıran öğrenci, ilk iki hafta içinde, daha önceden diğer yükseköğretim kurumlarından almış ve başarmış olduğu tüm dersler için mezuniyetinden veya ayrılış tarihinden itibaren, üzerinden üç yıl geçmemiş olmak koşuluyla muafiyet talebinde bulunabilir. hükmüne, ” İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi’nin; “Muafiyet /İntibak Başvurusu” kenar başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) Muafiyet talep edilecek tüm dersler için başvurular, öğrencinin üniversiteye kayıt yaptırdığı ilk yarıyılı/yılda, derslerin başlamasından itibaren ilk iki hafta içerisinde, Fakülte/Yüksekokullarda Bölüm Başkanlıklarına, Meslek Yüksekokullarında Yüksekokul Sekreterliğine yapılır. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.” hükmüne, .“Muafiyet İşlemler başlıklı 6’ncı maddesinde;”..(2) Muafiyet talebinde bulunulan ders/derslerin adının, eşdeğer sayılacak ders/derslerle aynı olması gerekmez. Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alınan ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması, içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir.(3) Öğretim planlarında eşdeğer sayılması istenen laboratuvar ve proje derslerinin bulunması halinde eşdeğer sayılacak dersin içeriğinin en az %80 aynı olması gerekir.(4) Muafiyeti istenen ders/derslerin zorunlu veya seçmeli olmasına bakılmaksızın ders içerik ve yerel kredi/haftalık ders saati yönünden değerlendirilir.”düzenlemesine, “Muafiyet ve İntibak ile İlgili Genel Hususlar” kenar başlıklı 13’üncü maddesinde, “(1) Muafiyet başvuruları, ilgili bölüm/program Muafiyet ve İntibak Komisyonları tarafından akademik takvimde belirlenen ders ekle-sil süreci başlayıncaya kadar sonuçlandırılarak ilgili birim yönetim kurullarınca karara bağlanır. (2) Muafiyet talepleri, ilgili yönetim kurulu tarafından karara bağlanıncaya kadar öğrenciler, muafiyet talebinde buldukları derslere devam ederler...” düzenlemesine yer verildiği görülmüştür.

12. Konu ile ilgili yargı kararlarına bakıldığında; Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 23/10/2008 tarihli ve E:2005/1988, K:2008/1826 sayılı kararında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, üniversite senatolarının ön lisans ve lisans düzeyi öğretimlerde sürdürülecek esasları, devam, ara sınav sayısı ve bunların başarı notuna katkısı, uygulama, sınav ve bütünleme gibi şartları yönetmeliklerle belirleyebilecekleri hükmünün yer aldığı, 2547 sayılı Yasa ve ilgili Yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanılarak üniversitenin eğitim, öğretim ve sınav sisteminde eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla ve tüm öğrencileri kapsayacak şekilde her zaman düzenleme yapabileceği, davalı idare tarafından eğitim öğretim kalitesini artırmak amacıyla yeni yönetmelikle yapılan düzenlemede hukuka ve kazanılmış haklara aykırılık bulunmadığının belirtildiği anlaşılmıştır.

13. Konu ile ilgili Kurumumuzca incelenerek sonuçlandırılan benzer başvuru örneklerine bakıldığında; Kurumumuzun 28/09/2018 tarih ve E. 16290 sayılı Ret Kararında; Başvuranın ders muafiyetine dair talebinin, “...Atatürk Üniversitesi tarafından belirlenen akademik standartlar doğrultusunda verilen eğitim alanlarında gerekli nosyonu kazanacak öğrenciler için ders muafiyetleri ile ilgili ilkelerin belirlenmesine ilişkin düzenlemelerin, Üniversitenin Anayasa ile garanti altına alınan bilimsel özerklik kavramı dahilinde ve üst hukuk normlarına

uygun şekilde yapıldığı, bahsi geçen mevzuatla verilen yetki ve takdir marjına uygun olduğu, başvuruya konu muafiyet taleplerinin de anılan düzenlemelere uygun bir şekilde değerlendirildiği, bilimsel özerkliğe sahip Üniversitelerin Yükseköğretim Kanununun verdiği yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmelik ve diğer düzenlemelerinde ders muafiyeti hakkı verip vermeme hususunda takdir yetkisine sahip olduğu hususu da dikkate alınarak ve gerekçeleri açıklanarak kullanılan takdir yetkisinde herhangi bir hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı” gerekçesi ile başvurunun reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

14. Somut olaya bakıldığında; dosya kapsamından başvuranın ilk olarak 2018 Eylül ayında muafiyet dilekçesi verdiği, bu kapsamda başvuranın sunmuş olduğu transkript ve ders içeriklerinin muafiyet komisyonu tarafından incelendiği, idarece gönderilen evraklardan tarih ve sayı bilgisi olmayan Muafiyet Komisyon kararı ile (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığından telefon ile alınan bilgiye göre 07/11/2018-11/12/2018 tarihlerinde alınan) başvuranın toplamda 90 AKTS ‘lik dersten muaf sayılmasına karar verildiği, bu karara başvuranın 18/12/2018 tarihinde itiraz ederek başvurusunda belirttiği dört ders için ilaveten muafiyet talebinde bulunduğu, itirazının incelendiğine ve reddedildiğine dair cevabın ise 21/12/2018 tarihinde başvurana ulaştığı anlaşılmaktadır.

15. Başvuranın muafiyet taleplerinin İnönü Üniversitesi'nin 26/02/2018 tarih ve 2018/2-2 sayılı Senato Kararıyla yeniden düzenlenen İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesinde yer alan maddeler doğrultusunda Okul öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalında oluşturulan muafiyet komisyonunca değerlendirildiği, İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi’nde belirtilen süreler doğrultusunda, ilk iki hafta içinde yapmış olduğu başvurusunun kabul edildiği ve değerlendirildiği, 90 AKTS'lik dersten muaf tutulduğu, ancak başvuranın 18/12/2018 tarihinde ilk dilekçesinde de yer alan Drama, Psikoloji, Özel Öğretim Yöntemleri I ve Okul Deneyimi derslerinden muaf tutulmaması üzerine, Temel Eğitim Bölümü Başkanlığı'na ikinci kere başvuruda bulunduğu, bu başvurusunun yapılan muafiyet işlemine itiraz niteliğinde olduğu ve Yönerge’de belirtilen 5 iş günü içerisinde olduğu, idarece incelendiği ve reddedilme gerekçesiyle beraber başvurana bilgi verildiği anlaşılmıştır.

16. Üniversitenin muafiyet incelemesini süresinde sonuçlandırmadığı iddiasına karşılık; idarece Yüksek Öğretim Kurumu’nun 2018 yılı itibariyle tüm üniversitelerde Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının içeriklerini değiştirdiği ve 2018 Eylül ayından itibaren uygulamaya koyduğu, bu nedenle 2018 yılı Eylül ayında üniversiteye kayıt yaptıran ve daha önce bir üniversiteden mezun olan öğrencilerin intibakının nasıl yapılacağına karar verilemeden eğitim öğretim sürecinin başladığı ve karşılaşılan sorunların bu süreçte çözülmeye çalışıldığı, bu sürecin gerek muafiyet talebinde bulunan öğrenci sayısının çok olması, gerekse karşılaşılan sorunların fazla olması nedeniyle istemeden zamana yayıldığı, ancak bir mağduriyet yaşanmaması için başvuranın devam edeceği derslerin dönem başında belirlendiği ve başvuranın alması gereken derslerin sözel olarak kendisine bildirildiği, başvuranın derslerine devam ettiği açıklamalarının yapıldığı görülmüştür.

17. Başvuranın muafiyet raporu incelendiğinde, toplamda 90 AKTS’lik dersten muaf olduğu, muaf edildiği derslerin çoğunlukla Eğitim Fakültelerindeki tüm bölümlerde okutulan Meslek Bilgisi (MB) kodlu dersler olduğu veya içerik yönünden Okul Öncesi Öğretmenliği Programı'nda yer alan derslerle benzerlik gösteren dersler olduğu, başvuranın tekrar muafiyet talebinde bulunduğu ve reddedilen 4 derse ilişkin ret gerekçesi olarak ise; her iki programın (Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliği) derslerinin içeriklerinin karşılaştırıldığı, başvuranın muaf olmak istediği ve daha önce Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Programında almış olduğu “Drama”, “Psikoloji”, “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Okul Deneyimi” derslerinin ders içerikleri üzerinde yapılan incelemede başvuranın muaf olmak istediği derslerden sadece “Drama” ve “Okul Deneyimi” derslerinin içeriklerinin her iki bölümde de aynı olduğu, ancak idarece “Drama” dersinin alan kodlu bir ders olup içeriğinin son kısmından da anlaşılacağı üzere *“...uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi”* ifadesinin dersin alana özgü planlamaları da içerdiğini göstermekte olduğu, bu nedenle her ikisi farklı birer disiplin olan Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde derslerin içeriklerinin alana özgü olduğu, bu gerekçeyle başvuranın “Drama” dersinden muafiyetinin uygun görülmediği; ayrıca “Okul Deneyimi” dersinde öğretmen adaylarının gözlem yapmak amacıyla gittikleri kurumların birbirinden farklı yapılara ve işleyiş biçimlerine sahip olduğu, öğretmenlik yapacakları yaş gruplarının da gelişim özellikleri açısından farklılaştığı, bir okul öncesi eğitim kurumunu hiç görmeyen, kurumu gözlemlemeyen, kurumda neler yaşandığının farkındalığına sahip olmayan bir okul öncesi öğretmen adayının alana yönelik diğer dersleri anlaması ve kuramsal bilgileri anlamlandırmasının zorlaşacağı ve nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda eksik kazanımlı öğretmenlerin yetiştirilmesine neden olacağı, bu nedenle bir öğretmen adayı olan başvuranın “Okul Deneyimi” dersini alması gerektiği yönünde açıklamaların yapıldığı anlaşılmıştır.

18. Başvuranın diğer muafiyet talebinde bulunduğu “Psikoloji” ve “Özel öğretim Yöntemleri I” ders içeriklerinin her iki bölümde de farklı içeriklere sahip olduğu, bu nedenle İnönü Üniversitesi Önlisans ve Lisans Muafiyet ve İntibak Yönergesi 6 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan *“... Bir ders/derslere muafiyet verilebilmesi için, daha önce alman ders/derslerin Üniversitedeki ders/derslere kredi/haftalık ders saati yönünden eşit veya yüksek olması, içerik yönünden ise en az % 75 benzerlik göstermesi gerekir.”* ibaresi gereğince muaf edilmediği, çünkü her iki alanın ayrı birer disiplin olduğu ve ayrı içeriklere sahip olduğu tespiti yapılmıştır.

19. Başvuranın belirttiği "Drama" ve "Psikoloji" derslerinden geçtiğimiz yıllarda kendisi ile aynı durumda olan kişilerin muaf tutulduğu örnekler olduğuna yönelik iddiası karşısında, bu kişilerin 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Okul Öncesi Öğretmenliğine kayıt yaptıran öğrenciler olduğu, bu öğrencilerin ders muafiyetlerinin önceki yılda yapılmış uygulamalar olduğu, bu dönemlerde yapılmış eksiklikler varsa bunların bundan sonra da devam etmesinin doğru olmayacağı kanaatine varıldığı hususlarının açıklandığı görülmüştür.

20. Sonuç olarak başvuranın muaf olmak istediği derslerden sadece Drama ve Okul Deneyimi derslerinin içerikleri her iki bölümde aynı gibi görünse de derslerin alana özgü içeriklere sahip olduğu, Drama dersinin alan kodlu bir ders olup içeriğinin son kısmından da anlaşılacağı üzere *“...uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi”* ifadesinin dersin alana özgü planlamaları da içerdiğini göstermekte olduğu, bu nedenle her ikisi farklı birer disiplin olan Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde derslerin içeriklerinin de alana özgü olduğu, bunun yanında Okul Deneyimi dersinde öğretmen adaylarının gözlem yapmak amacıyla gittikleri kurumların birbirinden farklı yapılara ve işleyiş biçimlerine sahip olduğu, ayrıca öğretmenlik yapacakları yaş grupları da gelişim özellikleri açısından farklılaştığı, bir okul öncesi eğitim kurumunu hiç görmeyen, kurumu gözlemlemeyen, kurumda neler yaşandığının farkındalığına sahip olmayan bir okul öncesi öğretmen adayının alana yönelik diğer dersleri anlaması ve kuramsal bilgileri anlamlandırmasının zorlaşacağı ve nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda eksik kazanımlı öğretmenlerin yetiştirilmesine neden olacağı, bu nedenle öğretmen adayının Okul Deneyimi ve

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Drama derslerinden muafiyetinin uygun görülmediği, Psikoloji ve Özel Öğretim Yöntemleri I derslerinin içeriklerinin her iki bölümde de farklı içeriklere sahip olduğu ve Yönergenin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereği muaf edilmesinin uygun görülmediği anlaşılmıştır.

21. Mevcut düzenlemeler ışığında Kurumumuzca yapılan incelemede; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile verilen yetkiler doğrultusunda üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora vb. yükseköğretim programlarının müfredatlarını önceden tespit edilen prensip ve amaçlara uygun bir şekilde kendilerinin belirlediği ilkeler, eğitim politikaları ve standartları ile fiziki imkânlar çerçevesinde uygulamalarının bilimsel özerkliğin sonucu olduğu, Yükseköğretim Kurumlarının ilgili mevzuat ile verilen yetkiye dayanarak çıkardıkları yönetmeliklerde yer alan hükümlerde ders transferi (muafiyet) hakkı verip vermeme hususunda takdir yetkisine sahip oldukları, öte yandan başvuruya konu olayda başvuran açısından haklı (meşru) beklenti oluşturacak herhangi bir durumun da söz konusu olmadığı, bu çerçevede üniversite tarafından belirlenen akademik standartlar doğrultusunda, verilen eğitim alanlarında gerekli nosyonu kazanacak öğrenciler için ders müfredatlarının hazırlanması ve her bir öğrencinin belirlenen derslerden sorumlu olacağına öngörülmesi, mevzuatla verilen yetki ve takdir marjına uygun olduğu değerlendirilmeleriyle başvuranın sunduğu transkriptlerin İnönü Üniversitesi tarafından nesnel biçimde incelendiği, ders muafiyeti için öngörülmüş şartlar çerçevesinde değerlendirildiği, başvuranın 90 AKTS'lik dersten muaf tutulduğu, bu konudaki takdir yetkisinin ilgili Yönetmelik, Yönergeler ve başvuranın sunduğu uygulanabilir transkriptler ile hukuka uygun bir şekilde yorumlanarak kullanıldığı, başvurulara diğer muafiyet talep eden öğrencilere uygulanan olağan prosedürün uygulandığı, başvuran ile birlikte birçok öğrencinin daha muafiyet taleplerinin sonuca bağlandığı, bu başvuruların hepsinde aynı inceleme ve karşılaştırma sürecinin işletildiği anlaşılmıştır. Kaldı ki idarenin her ikisi farklı birer disiplin olan Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde derslerin içeriklerinin de alana özgü olduğu, bunun yanında Okul Deneyimi dersinde öğretmen adaylarının gözlem yapmak amacıyla gittikleri kurumların birbirinden farklı yapılara ve işleyiş biçimlerine sahip olduğu, ayrıca öğretmenlik yapacakları yaş grupları da gelişim özellikleri açısından farklılaştığı, bir okul öncesi eğitim kurumunu hiç görmeyen, kurumu gözlemlemeyen, kurumda neler yaşandığının farkındalığına sahip olmayan bir okul öncesi öğretmen adayının alana yönelik diğer dersleri anlaması ve kuramsal bilgileri anlamlandırmasının zorlaşacağı ve nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda eksik kazanımlı öğretmenlerin yetiştirilmesine neden olacağı yönündeki gerekçesinin objektif ve bilimsel gereklere de uygun olduğu değerlendirmeleri ile yapılan işlemde hukuka ve hakkaniyet ölçütlerine aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

22. İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. Yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin Atatürk Üniversitesi tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece "*kararların gerekçeli olması*" ve "*Makul sürede karar verme*" ilkelerine uygun davranıldığı; idarenin, başvurucuya verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini de göstermediği, bu nedenle "*Karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi*" ilkesine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

22.1) Ayrıca İnönü Üniversitesinin Yüksek Öğretim Kurumu'nun 2018 yılı itibariyle tüm üniversitelerde Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlarının içeriklerini değiştirdiği ve 2018 Eylül ayından itibaren uygulamaya koyduğu, bu nedenle 2018 yılı Eylül ayında üniversiteye kayıt yaptıran ve daha önce bir üniversiteden mezun olan öğrencilerin intibakının nasıl yapılacağına karar verilemeden eğitim öğretim sürecinin başladığı ve karşılaşılan sorunların bu süreçte çözülmeye çalışıldığı, bu sürecin gerek muafiyet talebinde bulunan öğrenci sayısının çok olması, gerekse karşılaşılan sorunların fazla olması nedeniyle istemeden zamana yayıldığı, yönündeki açıklamalarının başvuranın muafiyet işlemlerinin Aralık ayına kadar sonuçlandırılmaması karşısında haklı gerekçeler olmadığı, kaldı ki Muafiyet Komisyon Kararında tarih ve sayı bilgisi olmadığı, **“Muafiyet ve İntibak ile İlgili Genel Hususlar” kenar başlıklı 13 üncü maddesinde,** *“(1) Muafiyet başvuruları, ilgili bölüm/program Muafiyet ve İntibak Komisyonları tarafından akademik takvimde belirlenen ders ekle-sil süreci başlayıncaya kadar sonuçlandırılarak ilgili birim yönetim kurullarınca karara bağlanır.”* düzenlemesine uygun davranılmadığı tespitleriyle idarenin işlem ve eylemlerinde mevzuata uygun olarak hareket etmesi gerektiği ve idareden beklenen dikkat ve özeni göstermesi gerektiği, Yönergede belirtilen süreler içerisinde muafiyet taleplerini karara bağlaması gerektiği hususları değerlendirilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

23. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup, Malatya İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN REDDİNE,**
Kararın **Başvurana ve İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi